

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous Pöytäkirja

Aika: 29.09.2008 klo 13.00-15.00
Paikka: Stakes, Lintulahdenkuja 4, 1. krs, Collegium,
Läsnä: Timo Klaukka, KELA, pj
Jaason Haapakoski, KTL (1-7)
Markku Heliövaara, KTL
Päivi Leino-Arjas, TTL
Olli Nylander, Stakes (1-7)
Hilkka Riihimäki, TTL
Jussi Simpura, Stakes (1-5, 7)
Anni Autere-Kesti, ReTKi
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Klaukka avasi kokouksen kello 13.03.

2. Matti Heikkilä in memoriam

ReTKin johtoryhmän pitkäaikaista jäsentä ja alkuajan puheenjohtajaa, Stakesin pääjohtajaa Matti Heikkilää, muisteltiin hänen merkittävästä osuudestaan ReTKin aikaansaannoksissa ja ReTKin toimintatapojen muotoilussa. Hänen ansiotaan oli, että ReTKi kiinnitettiin Stakesiin ja että ReTKissä painotetaan myös yhteiskuntatutkimuksen tukemista. Matti Heikkilä menehtyi vaikeaan sairauteen heinäkuussa 2008.

3. Esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja ehdotti että kohta 7, ReTKin tulevaisuus, käsitellään ennen toiminta- ja talouskatsausta (kohta 6), koska Jussi Simpura, Olli Nylander ja Jaason Haapakoski ilmoittivat joutuvansa poistumaan kokouksesta kello 14.00. Muilta osin esityslista hyväksyttiin sellaisenaan.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Sovittiin että tulevaisuudessa pöytäkirjaan ei haeta puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoituksia.

5. Johtoryhmän uudet jäsenet

Puheenjohtaja toivotti ReTkin johtoryhmän uudet jäsenet Jussi Simpuran Stakesista (varsinainen jäsen) ja Jaason Haapakosken KTL:stä (varajäsen) tervetulleiksi. Samalla hän toivotti uudelleen Päivi Leino-Arjaksen Työterveyslaitoksesta tervetulleeksi, tällä kertaa varsinaiseksi jäseneksi. Hilikka Riihimäki Työterveyslaitoksesta on eläköitymisen myötä siirtynyt ReTkin asiantuntijajäseneksi. Työterveyslaitoksen uusi varajäsen Kari Kurppa oli estynyt osallistumaan kokoukseen.

6. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti. ReTkissä on edellisen johtoryhmän kokouksen jälkeen tehty paljon työtä rekistereiden etäkäyttöhankkeen sekä biopankkilain valmistelun hyväksi. Perinteisempiä ReTkin toimintoja ovat olleet alkukesästä järjestetty seminaari 'Kysy rekisteritutkimuksen luvista ja tietosuojasta' ja siihen liittyen ReTkin internet-lupasivuston uusiminen. Nyt on vireillä lokakuun lopussa pidettävän 'Erilaiset aineistot yhteiskuntatieteessä' -seminaarin valmistelu yhteistyössä Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston kanssa. Mariannella on seminaarissa esitys, jossa hän pyrkii kuvaamaan rekisterien käyttömahdollisuuksia lastensuojelututkimuksessa. Esitystä varten hän on tilaamassa Stakesin lastensuojelurekisterin ja Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston aineistoista yhdistettyä taulukkopakettia. Aineiston muodostaminen ei ole ollut mutkatonta. Johtoryhmä kävi keskustelua siitä, miten tärkeitä olisi tuoda esille, millä tavalla Stakesin tilastolaki ja yleinen tilastolaki hankaloittavat tärkeitä tutkimuskäyttöä. Keskustelussa toivottiin että tilastolakeihin saataisiin muutosta. Peräänkuulutettiin vieraskynä- tai mielipidekirjoitusta lehtiin asiasta ja ehdotettiin, että seminaariin voisi kutsua median edustajia, jotta epäkohta tulisi paremmin esille.

Rekisterien dokumentaatioprojektissa korkeakouluharjoittelija Arto Vuori (1.5.-15.9.) on jatkanut edellisen harjoittelijan työtä. Arto keräsi Stakesin lastensuojelurekisterin ja KELAn erityiskorvausoikeusrekisterin kuvaavia dokumentteja kansioihin. Hän keräsi myös Hilmon laatuanalyysijä. Sovittiin että kansiot esitellään seuraavassa kokouksessa, jolloin niiden jatkotoimenpiteistä keskustellaan.

7 ReTkin tulevaisuus

Irma-Leena oli kokouskutsun liitteeksi liittänyt Tero Meltin esityksen ReTkin sijoittamisesta uuteen t&k toimintojen tukevaan yksikköön/tiimiin vuoden 2009 alussa aloittavassa UUDESSA LAITOKSESSA (KTL-Stakes-fuusio). Irma-Leena muistutti, että ReTkin olemassaolo UUDESSA LAITOKSESSA on sinänsä turvattu: UUDEN LAITOKSEN laissa sanotaan, että Stakesin ja KTL:n tekemät sopimukset ja niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät UUDELLE LAITOKSELLE. Täten Uusi laitos tulee rahoittamaan ReTkin toiminnasta 50 %. ReTki-sopimuksessa ReTkin sijoituspaikaksi on kirjattu StakesTieto, mikä tulee ottaa huomioon uutta sijaintia päätettäessä. Ylipäätään organisatorisesta sijainnista päättäminen kuuluu ReTkin johtoryhmälle, ei UUDEN LAITOKSEN suunnitteluorganisaatiolle. Irma-Leena esitteli myös tuoreimpia tietoja biopankkilain valmistelusta. Käsittelyssä olevan luonnoksen mukaan ReTkin toiminta laajenisi ja sen asema muuttuisi.

Koska biopankkilaki menee eduskuntaan mitä todennäköisimmin vasta ensi vuoden puolella, tämä muutos ei tule koskettamaan ReTkiä vielä ensi vuonna – tai ainakaan alkuvuodesta.

Keskusteltiin nykymuotoisen ReTkin sijoituspaikasta ja rahoituksesta. Eri yhteyksissä esillä olleita sijoituspaikkoja ovat UUDEN LAITOKSEN TIETO-yksikkö ja t&k yksikkö, Tilastokeskus sekä OPM:n rahoittama laitos (samantyyppinen kuin yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto). Koska UUSI LAITOS tulee rahoittamaan 50 % ReTkin toiminnasta, Timo ja Hilka kysyivät voisiko koko ReTkin toiminnan sisällyttää UUDEN LAITOKSEN budjettiin. Tätä pidettiin kuitenkin ongelmallisena, koska ReTkin toiminta halutaan pitää laaja-alaisena, ja nykyiset rahoitusorganisaatiot, mielellään uudetkin, halutaan sitouttaa ReTkin toimintaan.

Jussi totesi, ettei ReTkin sijoituksesta ole ollut paljon keskustelua fuusiokeskusteluissa. Hän ehdotti että tässä vaiheessa ReTkin osalta ei tehdä muutoksia, vaan odotellaan, että uuden laitoksen toiminta pääsee alkuun. ReTkin tuleva kotipesä olisi luontevasti UUDEN LAITOKSEN 'TIETO-laatikko'. Jatkossa on kuitenkin mahdollista selvittää muitakin mahdollisuuksia ReTkille. Hilka totesi, että ajatuksena on ollut, että ReTki voisi laajentua, esimerkiksi ReTki-aloitteissa hahmoteltuihin suuntiin. Nykyisellä rahoitus pohjalla tämä on kuitenkin hankalaa.

Keskustelujen pohjalta päätettiin, että vuoden vaihteessa ”ei tehdä mitään”, vaan ReTkin toiminta jatkuu voimassa olevan sopimuksen mukaisesti UUDESSA LAITOKSESSA, sen TIETO-yksikössä.

8. Rekisterien etäkäytön edistäminen

Irma-Leena kertoi, että avattuna on kaksi eri väylää, jota kautta etäkäyttöhanke lähtisi toivottavasti käyntiin. Vaikuttaa siltä, että ReTkin aloite rekisterien etäkäytöstä OPM:n infrastruktuurikartoituksessa on tunnistettu uudeksi infrastruktuuriksi, koska ReTki kutsuttiin asiantuntijapaneelin kuultavaksi lisätietojen saamista varten (3.9.08). Nyt toivotaan, että hanke tulisi mukaan OPM:n tiekartalle (eli Suomen tutkimusinfrastruktuurisuunnitelmaan). Toinen väylä, jota kautta hanketta on yritetty edistää, on tilastotoimen selvitysmiehet. Tähän liittyen ReTki eri kokoonpanoilla on neuvotellut Tilastokeskuksen kanssa etäkäyttöhankeesta 26.6. ja 25.8. Jälkimmäisessä tilaisuudessa nähtävänä oli TK:n ehdotus selvitysmiehille. Ehdotus oli TK-lähtöisempi kuin ReTkin kaavailema malli, mutta ReTkin aloitteesta TK:n ehdotukseen saatiin ehdotus laaja-alaisesta työryhmästä, joka ryhtyisi suunnittelemaan rekisterien etäkäyttöä Suomessa. Marianne ja Irma-Leena kävivät esittelemässä ReTkin mallia selvitysmiehille (vain Reino Hjerpe paikalla) 18.9. Selvitysmiesten loppuraportti valmistuu lokakuun lopussa ja infrastruktuuriryhmän tämän vuoden lopussa, joten nyt kannattaa odottaa, ennen kuin päätetään jatkotoimista. Hilka muistutti mahdollisesta kolmannesta väylästä. Irma-Leena ja hän ovat käyneet puhumassa Sitran Jussi Huttusen kanssa etäkäyttömahdollisuuksista. Huttunen piti etäkäyttäjärjestelmää juuri sellaisena toimintana, jota SITRA kuuluisi rahoittaa. Tässä on kuitenkin myös odotettava, että SITRA saa uuden yliasiamiehen, jonka puheille Huttusen mukaan kannattaisi heti mennä.

9. Verkkokoulun tilanne

ReTki uusi työntekijä, suunnittelija Anni Autere-Kesti esittäytyi. Hän kertoi, mitä oli ensimmäisten työviikkojen (aloitti 18.9.) tehnyt parin vuoden takaisille verkkokoulumateriaaleille. Tekstien verkkomuotoon toimittaminen on suuri työ. Myös rakenteen suunnittelu on jatkuva prosessi. UUDEN LAITOKSEN uusi julkaisujärjestelmää ei ole vielä käytettävissä, joten verkkokoulu-aineistoa ei ole vielä voitu

ryhtyä viemään verkkoon. Nyt olisi tärkeätä laatia kirjoittajien kanssa sopimukset aineistojen muokkausoikeuksista ja aineiston verkkoon viemisestä. Johtoryhmä piti hyvänä että 'pitkään seisahduksissaan ollut vankkuri on saatu liikkeelle'.

10. Muut mahdolliset asiat

Keskusteltiin Stakespäiville osallistumisesta ja kutsuvieraiden kutsumisesta. Koska kutsut lähtevät keskitetysti Stakesista eikä ReTkiä näy kutsujana, päätettiin olla myös tänä vuonna kutsumatta ReTkin sidosryhmiä Stakespäiville. Päätöstä voi muuttaa, jos on mahdollista pitää ReTkin roll up:ia esillä Stakespäivillä. Tätä pitää selvittää.

Irma-Leena kysyi johtoryhmän mielipidettä Lääkäripäiville osallistumisesta. Päivät ovat tammikuussa eikä ReTkin rekvisiittaan ehditä saada uuden laitoksen logoa. Johtoryhmä piti tärkeänä että ReTki osallistuisi lääkäripäiville.

11. Seuraava kokous

Seuraava kokous on sovittu pidettäväksi 20.11.2008 klo 13 - 15 Stakesin Collegiumissa.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.35.